

Per J Andersson

Per J Andersson

Terrorattackerna i Bombay kan vara hämnd för mord på muslimer.

Därför valde terroristerna Bombay

Av PER J ANDERSSON

På onsdagskvällen slog en terrorgrupp till mot hjärtat av Bombay. Terroristernas mål var bland annat en järnvägsstation, två lyxhotell och en populär turistrestaurang i det område i stan där de flesta utländska turister bor, äter och handlar.

Bombay är den stad i Indien som drabbats värst av terrordåd de senaste 15 åren. Men även New Delhi, Jaipur och Bangalore har skakats av bombdåd. Hittills har bomberna briserat på platser där många människor befinner sig (passagerartåg, pendeltågstationer, marknader) och byggnader som kan tolkas som symboler för den indiska nationen (parlamentet, Bombaybörsen, Air Indias kontor).

Nu har terrorn trappats upp och utvidgats. Onsdagens dåd är det första där turister är måltavla och det första där terrorister i en samordnad attack både skjuter med automatvapen, tar gisslan och spränger bomber.

Terroristerna som attackerade lyxhotellen Taj Mahal och närbelägna Oberoi frågade efter turister med brittiskt eller amerikanskt pass, som tillsammans med indiska hotellgäster därefter togs som gisslan. Det kan tolkas som att terroristerna är särskilt fientliga till den västerländska världsdominansen när det gäller ekonomi och politik – eller bara som att tillfångatagna medborgare från dessa länder helt enkelt är mer värda och väcker mer uppmärksamhet internationellt.

En grupp som kallar sig Deccan Mujahedin har tagit på sig ansvaret. Kruxet är att ingen hört talas om dem tidigare. Namnet antyder att det handlar om indiska islamister. Deccan är namnet på den sydindiska högplatån där bland annat Bangalore ligger, ett område som för flera hundra år sedan styrdes av olika muslimska kungar (sultanat) som låg i krig med hinduiska kungar i trakten av dagens Bombay. Mujaheddin är det arabiska ordet för de som deltar i det heliga kriget (jihad).

Efter bombdåd i delstaten Uttar Pradesh hösten 2007, i turiststaden Jaipur i maj i år och i industristaden Ahmedabad i juli i år tog en annan okänd grupp på sig ansvaret. Den kallade sig Indian Mujaheddin och fick också politiska analytiker att förbryllat klia sig i huvudet: ingen hade hört talas om dem tidigare.

Kanske är grupperna vars namn slutar på mujaheddin frontorganisationer för andra kända islamistiska grupper som Lashkar-e-toiba som har kopplingar till konflikten i Kashmir och Students Islamic Movement of India (Simi).

Oavsett vem som ligger bakom – vad är syfte med attackerna?

Om detta kan man bara spekulera. I början av 1990-talet växte sig hindunationalismen stark i Indien. Dess budskap var och är att landets politik bör vara mer färgad av hinduismen, som är landets majoritetsreligion. Alla andra, menar hindunationalisterna, bör vara tacksamma, foga sig under det hinduiska styret och hålla käften.

Ayodhya i Nordindien. Hinduaktivisterna hävdade att det stått ett hinduiskt Ramatempel på samma plats och att det revs på order av en muslimsk mogulkejsare på 1500-talet.

Demoleringen av den historiska moskén ledde till en våldsvåg som kulminerade i att hinduer urskilningslöst mördade muslimer i Bombay vintern 1992-93 och i Gujarat 2002. Förövarna var ofta fattiga, offren var ofta fattiga. I slummen, i nöden, i armodet kokar känslorna lättast över.

Flera av de terrorattacker som skett sedan dess och som misstänks vara utförda av islamister kan antas vara hämnd för detta dödande av muslimer, vilket också Indian Mujaeddin sa rent ut i ett uttalande efter bomberna i Ahmedabad i juli.

Dessutom har Bombay i flera år styrts av en koalition som består av bland annat de hinduchauvinistiska partierna Shiv Sena (Sivas armé) och arvtagaren Maharashtra Navnirman Sena (MNS).

Dessa partier har gjort fientliga uttalanden mot indiska muslimer och nordindier – såväl hinduer som muslimer – som flyttat in till Bombay från delstaterna Bihar och Uttar Pradesh. Shiv Senas och MNS:s slagord: Bombay åt maratherna (= delstaten Maharashtras, alltså Bombayregionens ursprungsbefolkning).

Så sent som häromdagen gjorde chauvinistiska politiker i Bombay uttalanden om att maratherna, som bara utgör 30 procent av stadens befolkning, bör få gå före andra indier när företagen rekryterar anställda.

Detta kan förstås ha triggat terroristerna.

Av Indiens 1,1 miljarder invånare är det cirka 150 miljoner muslimer, vilket gör landet till världens tredje största muslimska land (efter Indonesien och Pakistan). Indiens muslimer är som grupp något fattigare än hinduerna som grupp, men även den muslimska medelklassen har växt och några av Indiens toppolitiker och folkkära skådespelare är muslimer. Indiens muslimer är i allmänhet moderata och kopplar inte ihop religion och politik. Muslimska fundamentalistiska politiska idéer har svagt eller inget stöd bland Indiens muslimer.

Bombay är samtidigt Indiens mest toleranta och mångkulturella stad med folk från hela Indien och från alla religioner.

Detta kan förstås också ha retat upp terrorgrupper som inte vill att olika etniska, religiösa eller språkliga grupper blandas och lever sida vid sida och bryr sig mer om pengar, karriär och konsumtion än om konservativa religiösa ideal.

Per J Andersson är journalist, Indienbloggare och författare till flera böcker om Indien, senast "Elefanten som började dansa" (2007) och kolumnist för Utrikesbloggen.se.